

โครงการตำรา คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหา ในการบั๊บก่ายปัสสาวะ

10034553
ห้องสมุด วปบ.สุรินทร์

พูนทรัพย์ ไสวารัตน์

สารบัญ

หน้า

คำนิยม

ก

คำนำ

ก

สารบัญ

น

สารบัญภาพ

ญ

สารบัญตาราง

ธ

บทที่ 1 การสร้างปั๊สสาวะและการขับถ่ายปั๊สสาวะ

การสร้างปั๊สสาวะ 2

 ไอต 3

 เลือดที่มาเลี้ยงไอต 7

 ระบบประสาทที่มาเลี้ยงไอต 8

การขับปั๊สสาวะ 8

 ท่อไอต 9

 กระเพาะปั๊สสาวะ 10

 เส้นประสาทที่มาเลี้ยงกระเพาะปั๊สสาวะ 12

 หน้าที่ของกระเพาะปั๊สสาวะ 12

 การถ่ายปั๊สสาวะ 13

 ท่อปั๊สสาวะ 14

 ส่วนประกอบของน้ำปั๊สสาวะ 14

บทที่ 2 ความผิดปกติในการขับถ่ายปั๊สสาวะ

การถ่ายปั๊สสาวะบ่อย 17

ปวดและแสบเวลาถ่ายปั๊สสาวะ 18

การถ่ายปั๊สสาวะลำบาก 18

การถ่ายปั๊สสาวะมากหรือน้อยกว่าปกติ 19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ภาวะไม่ถ่ายปัสสาวะ	19
นิ่นปัสสาวะคั่งในกระเพาะปัสสาวะ	20
ภาวะถ่ายปัสสาวะรวดหรือปัสสาวะรวดที่นอน	21
ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อู้	22
ลักษณะผิดปกติของน้ำปัสสาวะ	23
บทที่ 3 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาในการขับถ่ายปัสสาวะ	
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการขับถ่ายปัสสาวะ	29
การประเมินการขับถ่ายปัสสาวะ	31
การพยาบาลท้าวไปเพื่อช่วยเหลือให้มีการขับถ่ายปัสสาวะ	33
การพยาบาลผู้ป่วยที่มีน้ำปัสสาวะคั่ง	39
การพยาบาลผู้ป่วยที่กลั้นปัสสาวะไม่อู้	41
การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาในเรื่องปัสสาวะบ่อย	44
ปวดและแสบเวลาถ่ายปัสสาวะ	
การพยาบาลผู้ป่วยที่มีการขับถ่ายปัสสาวะมากกว่าปกติ	45
การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัสสาวะลดที่นอน	45
การพยาบาลเพื่อส่งเสริมการรักษาเกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ	46
การตั้งน้ำปัสสาวะเหลือค้างในกระเพาะปัสสาวะ	47
การเก็บน้ำปัสสาวะเพื่อส่งตรวจ	47
การบันทึกจำนวนน้ำที่ร่างกายได้รับและการขับถ่ายออกจากร่างกาย	50
การให้คำแนะนำในเรื่องอาหาร	52
บทที่ 4 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการสวนปัสสาวะและการคลายสวนปัสสาวะ	
ความหมาย	55
จุดประสงค์ของการสวนปัสสาวะ	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ)	
ประวัติการใช้สายสวนปัสสาวะ	55
สายสวนปัสสาวะ	56
การสวนปัสสาวะผู้ป่วยหญิง	62
การสวนปัสสาวะผู้ป่วยชาย	67
การสวนคลายสวนปัสสาวะ	71
อันตรายของการสวนปัสสาวะ	82
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการสวนคลายสวนปัสสาวะ	84
การถ่ายกระเพาะปัสสาวะ	88
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการระบายน้ำปัสสาวะออกโดยวิธีอื่น	93
บทที่ 5 การพยาบาลเกี่ยวกับการขันถ่ายปัสสาวะในผู้ป่วยกระเพาะปัสสาวะพิการ เนื่องจากประสาทได้รับอันตราย	
พยาธิสรีรวิทยาของการเกิดกระเพาะปัสสาวะพิการเนื่องจากประสาทได้รับอันตราย	106
ชนิดของกระเพาะปัสสาวะพิการเนื่องจากประสาทได้รับอันตราย	107
การพยาบาลเกี่ยวกับการขันถ่ายปัสสาวะในผู้ป่วยที่มีกระเพาะปัสสาวะพิการ เนื่องจากประสาทได้รับอันตราย	109
องค์ประกอบในการฝึกกระเพาะปัสสาวะ	109
หลักการพยาบาลเพื่อฝึกหัดการถ่ายปัสสาวะ	110
การฝึกกระเพาะปัสสาวะ	111
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการฝึกกระเพาะปัสสาวะ	115
บทที่ 6 การพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ของระบบทางเดินปัสสาวะ	
ความหมาย	118
ชนิดของการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	119
พยาธิกำเนิดของการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	121
ปัจจัยชักนำให้เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ	122

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 (ต่อ)	
สาเหตุของการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการสวนปัสสาวะ	124
ตำแหน่งทางเข้าของเชื้อโรคสู่ระบบทางเดินปัสสาวะจากการถ่ายสวนปัสสาวะ	125
เชื้อที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	126
อาการและการแสดงของอาการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	128
การป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ	129
การพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะ	130
บทที่ 7 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาขับปัสสาวะ	
ความหมายของยาขับปัสสาวะ	140
ชนิดของยาขับปัสสาวะ	140
การใช้ยาขับปัสสาวะในโรคต่างๆ	142
ยาขับปัสสาวะและการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาขับปัสสาวะชนิดต่างๆ	143
ยาขับปัสสาวะที่ใช้ปอย	157
บทที่ 8 การดูแลตนเองเกี่ยวกับการสวนปัสสาวะที่บ้านของผู้ป่วย	
การสอนผู้ป่วยในการดูแลตนเองเกี่ยวกับการสวนปัสสาวะที่บ้าน	161
การดูแลตนเองที่บ้านของคนถ่ายสวนปัสสาวะ	162
การถอดถ่ายสวนปัสสาวะ	167
การสวนปัสสาวะด้วยตนเองเป็นครั้งคราว	168
ภาคผนวก	
ก คุณแจ๊คคุณในการสวนปัสสาวะ	175
ข ปัญหาและวิธีแก้ไขภาวะน้ำปัสสาวะซึ่งขณะถ่ายสวนปัสสาวะ	176
ค คู่มือการดูแลตนเองเมื่อท่านกลับบ้านพร้อมถ่ายสวนปัสสาวะ	179
ง ภาพอุปกรณ์ในการขับถ่ายปัสสาวะ	181
ดัชนี	185